

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 698/2016-45

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. marca 2017 v senáte zloženom z predsedu Petra Brňáka, sudcu Milana Lalíka a sudkyne Marianny Mochnáčovej prerokoval prijatú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Tiborom Bacsóom, Žriedlova 28, Košice, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Sžo 161/2015 z 21. júla 2016 a jemu predchádzajúcim postupom a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] podľa 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu sp. zn. 8 Sžo 161/2015 z 21. júla 2016 a jemu predchádzajúcim postupom porušené boli.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Sžo 161/2015 z 21. júla 2016 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie a rozhodnutie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je p o v i n n ý uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia v sume 459,33 € (slovom štyristopäťdesiatdeväť eur a tridsaťtri centov) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Tibora Bacsóa, Žriedlova 28, Košice, v lehote jedného mesiaca od doručenia tohto nálezu.

4. Sťažnosti [REDAKOVANÉ] vo zvyšnej časti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. októbra 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústavy“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 S 41/2014-40 z 5. júna 2015 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) a jemu predchádzajúcim postupom a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 8 Sžo 161/2015 z 21. júla 2016 (ďalej len „rozsudok najvyššieho súdu“) a jemu predchádzajúcim postupom.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva:

«Rozsudkom Krajského súdu... č. k. 3 S 41/2014-40 z 5. júna 2015 bola podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietnutá žaloba sťažovateľa... proti oznámeniu žalovaného Okresný úrad Svidník, pozemkový a lesný odbor (ďalej aj „žalovaný“) č.: OU-SK-PLO-2013/00104-7 z 23. decembra 2013, ktorým žalovaný podľa § 28 ods. 6 písm. i) a ods. 8 zákona č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve... oznámil sťažovateľovi vyškrtnutie zo zoznamu členov poľovníckej stráže z dôvodu, že o to požiadal užívateľ poľovného revíru.

Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ odvolanie.

Najvyšší súd... rozsudkom sp. zn. 8 Sžo 161/2015 z 21. júla 2016 potvrdil napadnutý rozsudok krajského súdu...

Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že žiadosťou z 16. decembra 2013, doručenou žalovanému dňa 17. decembra 2013 pod evidenčným číslom 2013/000235, podalo Poľovnícke združenie [REDAKOVANÉ] so sídlom v [REDAKOVANÉ] (ďalej len „PZ [REDAKOVANÉ]“) žiadosť o vyškrtnutie sťažovateľa zo zoznamu členov poľovníckej stráže. Z uvedeného dôvodu bolo podľa § 28 ods. 6 písm. i) zákona o poľovníctve povinnosťou žalovaného sťažovateľa zo zoznamu členov poľovníckej stráže vyškrtnúť. Podľa krajského súdu sa na konanie podľa § 28 v zmysle ust. § 79 ods. 1 a ods. 2 písm. d) zákona o poľovníctve nevzťahuje zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“). Oznámenie má len evidenčný charakter, preto sťažovateľ nedôvodne namietal porušenie zásad správneho konania, tým že nebol upovedomený o začatí správneho konania, že mu boli odňaté procesné práva účastníka správneho konania a že oznámenie nemá náležitosti správneho rozhodnutia. Zo žiadnych ustanovení zákona v tomto prípade pre správny orgán nevyplýva povinnosť skúmať, či boli splnené podmienky v súvislosti s odvolaním sťažovateľa ako člena poľovníckej stráže, t.j. či takého rozhodnutie prijala riadne zvolaná a uskutočnená členská schôdza.

Sťažovateľ vo svojom odvolaní okrem iného namietal nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť napadnutého rozhodnutia. Nedostatkom odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu je nevysporiadanie sa s tým, či žiadosť užívateľa poľovného revíru o vyškrtnutie zo zoznamu je relevantná, t.j. či obsahuje dôkaz preukazujúci, že členská schôdza PZ [REDAKOVANÉ] odvolala sťažovateľa ako člena poľovníckej stráže. Medzi základné práva patrí možnosť každého aspoň raz sa vyjadriť k veci, pokiaľ sa o jeho právach a povinnostiach koná a rozhoduje s konečnou platnosťou bez možnosti podania riadneho opravného prostriedku. Podľa názoru sťažovateľa vylúčenie aplikácie správneho poriadku neznamena, že konane pred žalovaným správnym orgánom môže byť v rozpore so všeobecne platnými právnymi zásadami a princípmi, z ktorých vychádza i správny poriadok. Sťažovateľ považuje za nesprávny právny názor krajského súdu o evidenčnom charaktere preskúmavaného oznámenia. Ak krajský súd vyškrtnutie zo zoznamu nepovažuje za rozhodnutie, ktorým sa rozhodovalo o právach a povinnostiach sťažovateľa, v takom prípade nemal žalobu zamietnuť, ale konanie o žalobe zastaviť. Pokiaľ žalobu zamietol,

potom výrok rozsudku krajského súdu je vo vzťahu k jeho odôvodneniu rozporný, čo je dôvodom na jeho zrušenie. Vyškrtnutie člena poľovníckej stráže zo zoznamu žalobca považuje za konštitutívne rozhodnutie správneho orgánu, nakoľko podľa § 28 ods. 8 tretej vety zákona o poľovníctve proti vyškrtnutiu zo zoznamu nie je možné sa odvolať. Označené ustanovenie predpokladá vydanie rozhodnutia o vyškrtnutí zo zoznamu, lebo v inom prípade by premisa zákonodarcu o nemožnosti podať odvolanie v právnej úprave nemala opodstatnenie. Právo podať odvolanie sa spája výlučne s rozhodnutím ako individuálnym aktom aplikácie práva.

Podľa § 28 ods. 8 prvej vety zákona o poľovníctve činnosť člena poľovníckej stráže sa skončí dňom doručenia oznámenia o vyškrtnutí zo zoznamu. Teda až okamihom doručenia rozhodnutia o vyškrtnutí sa menia právne pomery člena poľovníckej stráže., t.j. zaniká jeho činnosť. Zákon v tomto prípade zánik činnosti člena poľovníckej stráže spája výlučne s doručením oznámenia, ktorému pripisuje významné konštitutívne účinky...

I keď... rozhodnutie správneho orgánu o vyškrtnutí zo zoznamu nebolo vydané v konaní podľa správneho poriadku, jedná sa o vrchnostenský akt správneho orgánu, ktorý zasahuje do práv sťažovateľa. Sťažovateľ považuje za nesprávny aj názor, že žalovaný je bez ďalšieho viazaný žiadosťou užívateľa poľovného revíru o vyškrtnutie člena poľovníckej stráže. Trvá na tom, že žiadosť užívateľa o vyškrtnutie musí byť riadna čo v konkrétnom prípade znamená, že musí ísť o účinný prejav vôle právnickej osoby - PZ [REDACTED]. Za taký nemožno považovať to, ak predmetnú žiadosť podá a podpíše len predseda PZ [REDACTED] ako štatutárny orgán právnickej osoby, pretože podľa Stanov PZ [REDACTED] odvolávanie člena poľovníckej stráže patrí do výlučnej kompetencie členskej schôdze PZ [REDACTED]. Riadna žiadosť užívateľa poľovného revíru o vyškrtnutie člena poľovníckej stráže má obsahovať listinu preukazujúcu vôľu právnickej osoby v podobe rozhodnutia členskej schôdze. Žalobcu ako člena poľovníckej stráže členská schôdza PZ [REDACTED] nikdy neodvolala, nevyplýva to ani z napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu ani zo žiadosti užívateľa poľovného revíru PZ [REDACTED]. Neexistencia rozhodnutia členskej schôdze o odvolaní člena poľovníckej stráže znamená, že poľovnícke združenie ako užívateľ poľovného revíru neprejavilo relevantnú vôľu, ktorá je nevyhnutná k právnemu úkonu - žiadosti užívateľa poľovného revíru o vyškrtnutie zo zoznamu poľovníckej stráže. Správny orgán mal povinnosť skúmať a zistiť, či tu vôbec existuje rozhodnutie členskej schôdze PZ [REDACTED]

o odvolaní sťažovateľa ako člena poľovníckej stráže. Dať sťažovateľovi možnosť obhajovať svoje práva. Poskytnúť mu priestor vyjadriť sa k veci a navrhnúť dôkazy...

... najvyšší súd... potvrdil napadnutý rozsudok krajského súdu s argumentáciou, že oznámenie „nemá len evidenčný charakter“ a treba ho „považovať za individuálny správny akt s konštitutívnymi účinkami.“ Poznamenal, že na odvolanie členov poľovníckej stráže sa správny poriadok nevzťahuje (§79 ods. 2 písm. d) zákona o poľovníctve). Zákon o poľovníctve neupravuje povinné náležitosti oznámenia. „Vzhľadom na uvedené žalobca nedôvodné namieta porušenie zásad správneho konania.“ Konštatoval, že bolo povinnosťou žalovaného správneho orgánu vyškrtnúť žalobu zo zoznamu poľovníckych stráží na základe žiadosti užívateľa poľovného revíru Poľovníckeho združenia [REDAKOVANÉ] z 16. decembra 2013, ku ktorej bolo predložené uznesenie výboru PZ [REDAKOVANÉ] č. 4/2013 konaného 25. novembra 2013 a uznesenie členskej schôdze PZ [REDAKOVANÉ] č. 1/2014 konanej 12. januára 2014 v [REDAKOVANÉ]...

Rozsudky krajského súdu a najvyššieho súdu sú podľa názoru sťažovateľa neodôvodnené, arbitrárne a nezákonné, ich postup je rozporný s procesnými normami, resp. spôsob, akým tieto procesné normy súdy aplikovali, je ústavne neudržateľný, ústavne nekonformný, formálny, čím porušili základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu, ako aj právo na spravodlivé rozhodnutie vo veci.

1. Krajský súd nepovažoval oznámenie za rozhodnutie orgánu verejnej správy a spôsobilý predmet súdneho prieskumu v zmysle požiadaviek konania o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov podľa § 247 a nasl. OSP, pokiaľ konštatoval, že oznámenie má len evidenčný charakter, čo je v rozpore s ustálenou judikatúrou (viď nižšie bod 2). Uvedená východisková premisa je nesprávna (aj podľa názoru najvyššieho súdu, str. 11 ods. 2 napadnutého rozsudku), na jej základe nemôže obstať záver krajského súdu o zamietnutí žaloby. Pokiaľ najvyšší súd takýto rozsudok potvrdil, opomenul navyše rešpektovať aj princíp dvojinstančnosti konania.

2. Oba súdy (krajský i najvyšší súd) predstierajú, že napadnuté oznámenie podrobili súdnemu prieskumu. Žalobcom tvrdenú nezákonnosť opatrenia ako aj konania ktoré jeho vydaniu predchádzajú en bloc formálne „odbijajú“ argumentáciou o neaplikovateľnosti správneho poriadku (zákon č. 71/1967 Zb.) na vydané opatrenie, takto odôvodňujú zamietnutie žaloby a nezaoberajú sa konkrétne vznesenými žalobnými námietkami. Ani táto

nadväzujúca premisa súdov sa neukázala ako súladná s doterajšou rozhodovacou praxou najvyššieho a ústavného súdu. Sťažovateľ tu odkazuje na rozhodovacia činnosť Najvyššieho súdu (napr. uznesenie sp. zn. 5 Sžf 31/2011 z 25. augusta 2011, rozsudok sp. zn. 5 Sžf 26/2012 z 29. novembra 2012 a iné), ako aj ústavného súdu (napr. rozhodnutia vo veciach sp. zn. III. ÚS 91/2016-74, bod 32; PL ÚS 21/08 a iné). Z nej možno zistiť, že „za spôsobilý predmet súdneho prieskumu sa tak v zmysle uvedených podmienok súdneho prieskumu už niekoľko rokov ustálenej a prevažujúcej súdnej praxe považujú aj povolenia (pozri k tomu napr. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. I. ÚS 354/08) alebo aj listy s charakterom rozhodnutia vydané príslušným orgánom verejnej správy ako právnoaplikačné akty správnych orgánov uvedené v ustanovení § 3 ods. 7 Správneho poriadku. Aj keď sa na proces vydávania týchto aktov výslovne nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, v zmysle § 3 ods. 7 Správneho poriadku, ktorý spadá do časti upravujúcej základné pravidlá (obsahujúce všeobecné právne princípy správneho konania bez ohľadu na limitujúce zákonné ustanovenia v zmysle mnohých odporúčaní prijatých Výborom ministrov Rady Európy), platí, že ustanovenia o základných pravidlách konania uvedených v § 3 ods. 1 až 6 sa primerane použijú aj pri vydávaní osvedčení, posudkov, vyjadrení, odporúčaní a iných podobných opatrení.“ Sťažovateľ je toho názoru, že za arbitrárne rozhodnutie je potrebné považovať nielen nedostatočne odôvodnené rozhodnutie, ale aj rozhodnutie, ktoré je založené na interpretácii, ktorá je v extrémnom nesúlade s obsahom právnej praxe (odklon od ustálenej judikatúry bez toho, aby boli dostatočne uvedené dôvody, na základe ktorých súd odmietol stabilizovanú výkladovú prax). Súdny z materiálneho pohľadu odmietli podrobiť napadnuté oznámenie súdnemu prieskumu, t.j. v intenciách podanej žaloby neskúmali, či (ne)došlo k porušeniu namietaných základných pravidiel konania uvedených v § 3 ods. 1 až 6 správneho poriadku, v tomto smere nemožno zistiť ich právne úvahy a závery a tak v materiálnom ponímaní zabezpečili právo sťažovateľa na súdnu ochranu a inú právnu ochranu.

3. Konajúce súdy svoj záver o nedôvodnosti žaloby (v ktorej bolo namietané porušenie základných [elementárnych] pravidiel konania) opreli o to, že „na konanie o vydanie napadnutého opatrenia sa správny poriadok nevzťahuje“. Podľa názoru sťažovateľa sa v tejto otázke súdy odchýlili od ustálenej judikatúry najvyššieho i ústavného súdu (citovanej vyššie), tento odklon náležite nevysvetlili, ich rozhodnutia možno označiť

za arbitrárne (svojvoľné), narušajúce princíp právnej istoty, v konečnom dôsledku postupom dopúšťajúcim sa odopretia spravodlivosti vo vzťahu k sťažovateľovi.

4. Uvedený prístup súdov mal za následok, že sťažovateľ nedostal od krajského ani najvyššieho súdu žiadnu odpoveď na jeho námietky spochybňujúce nezákonnosť vydaného oznámenia a postupu orgánu verejnej správy, ktorý jeho vydaniu predchádzal. Rozhodnutia súdov sú z tohto pohľadu neodôvodnené (nepreskúmateľné).

4.1. Sťažovateľ (už) v žalobe namietal:

- porušenie všeobecných zásad administratívneho konania a práv prináležiacich účastníkovi (sťažovateľovi). Administratívne konanie pred orgánom verejnej správy prebehlo bez sťažovateľa, tomuto nebolo umožnené vyjadriť sa k veci a predložiť argumenty alebo dôkazy a tak ovplyvniť jediné a konečné (právoplatné) rozhodnutie.

- že oznámenie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov (chýbajú základné náležitosti rozhodnutia výrok, odôvodnenie, poučenie).

- že zistenie skutkového stavu je nepostačujúce na posúdenie veci a (ne)vydanie opatrenia (absencia kvalifikovanej žiadosti užívateľa poľovného revíru pre nedostatok vôle právnickej osoby, keďže len členská schôdza ako najvyšší orgán užívateľa poľovného revíru, ktorým je PZ [REDAKOVANÉ], rozhoduje o odvolaní člena poľovníckej stráže). Žiadosť užívateľa poľovného revíru opierajúca sa o uznesenie výboru PZ [REDAKOVANÉ] je neplatným právnym úkonom pre rozpor so všeobecne záväznými predpismi. Na neplatnej žiadosti nemalo byť vydané napadnuté opatrenie. Nedostatočne zistený skutkový stav je dôvodom, aby súd zrušil rozhodnutie ako nezákonné (vid' napr. R 97/2012).

- v konaní pre vydanie oznámenia je orgán verejnej správy rozhodujúci skutkový stav zistený v čase vydania oznámenia - t. j. do 23.12.2013. Nebolo preto možné prihliadať na neskoršie skutočnosti, najmä na uznesenie členskej schôdze č. 1/2014 z 12. januára 2014. Sťažovateľ nad rámec poukazuje na svoje vyjadrenie pred súdom z 1. júna 2015, kde sa uvádza, že spomínaná členská schôdza nebola uznášania schopná, a preto ani spôsobilá prijať žiadne rozhodnutie.

Pokiaľ pri rozhodovaní veci najvyšší súd vychádzal z toho, že užívateľ poľovného revíru k žiadosti o vyškrtnutie žalobcu zo zoznamu členov poľovníckej stráže predložil uznesenie členskej schôdze č. 1/2014 z 12. januára 2014, porušil svojím postupom ustanovenie § 250i ods.1 OSP, v zmysle ktorého pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia

je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia (oznámenie č. OU-SK-PLO-2013/00104-7 bolo vydané 23. decembra 2013)...

Sťažovateľ má za to, že vzhľadom na závažnosť zásahu, len konštatovanie porušenia základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je pre neho dostatočným zadosťučinením, preto považuje za primerané, aby mu bolo v tejto veci priznané finančné zadosťučinenie.

Vzhľadom ku skutočnosti, že sťažovateľove práva sú porušené od roku 2013, berúc do úvahy konkrétne namietané okolnosti prípadu, sťažovateľ považuje za primerané, aby mu bolo priznané finančné zadosťučinenie vo výške 1.000,-€, ktoré zaplatia porušovatelia, každý z nich po 500,-€.»

3. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 8Sžo/161/2015 ako aj rozsudkom z 21. júla 2016 a Krajský súd v Prešove postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 3 S/41/2014-40 ako aj rozsudkom z 5. júna 2015 porušil základné právo [REDAKOVANÉ], na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 8Sžo/161/2015 z 21. júla 2016 a rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3 S/41/2014-40 z 5. júna 2015 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Prešove je povinný zaplatiť [REDAKOVANÉ] primerané finančné zadosťučinenie v sume 500,-€... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný zaplatiť [REDAKOVANÉ] primerané finančné zadosťučinenie v sume 500,-€... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. [REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 303,16 €, ktoré je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný vyplatiť na účet advokáta JUDr. Tibora Bacsóa, Žriedlová 28, Košice do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

4. Ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 698/2016-19 z 23. novembra 2016 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu z 21. júla 2016 a jemu predchádzajúcim postupom a vo zvyšnej časti sťažnosť odmietol. Ústavný súd sťažnosť prijal v senáte ústavného súdu v zložení Milan L'alík (predseda senátu), Peter Brňák (sudca) a Marianna Mochnáčová (sudkyňa). V zmysle rozvrhu práce ústavného súdu na rok 2017 účinného od 1. marca 2017 I. senát ústavného súdu rozhoduje v tomto zložení: Peter Brňák (predseda senátu), Milan L'alík (sudca) a Marianna Mochnáčová (sudkyňa). Z uvedeného dôvodu vec prerokoval a vo veci samej rozhodol I. senát ústavného súdu v zložení, ktoré je uvedené v záhlaví tohto nálezu.

5. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrila predsedníčka najvyššieho súdu listom č. k. KP 3/2016-86 z 19. decembra 2016, ktorá v relevantnej časti vyjadrenia uviedla:

«Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom č.k. 3S 41/2014-40 zo dňa 05.06.2015 podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietol žalobu proti oznámeniu žalovaného číslo: OU-SK-PLO-2013/00104-7 zo dňa 23.12.2013, ktorým žalovaný podľa § 28 ods. 6 písm. i/ a ods. 8 zákona č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon č. 274/2009 Z. z.) oznámil žalobcovi (sťažovateľovi) vyškrtnutie zo zoznamu členov poľovníckej stráže z dôvodu, že o to požiadal užívateľ poľovného revíru.

Z obsahu administratívneho spisu správneho orgánu vyplynulo, že Poľovnícke združenie [REDAKOVANÉ] so sídlom v [REDAKOVANÉ] (ďalej len „PZ [REDAKOVANÉ]“) podalo žiadosť o vyškrtnutie sťažovateľa zo zoznamu členov poľovníckej stráže. V prílohe žiadosti PZ [REDAKOVANÉ] predložilo zápisnicu zo zasadnutia Výboru PZ [REDAKOVANÉ] konaného dňa 25.11.2013 v [REDAKOVANÉ], podľa ktorého Výbor PZ [REDAKOVANÉ] prijal uznesenie č. 4/2013, ktorým schválil odobratie poľovníckej stráže sťažovateľovi zo zdravotných dôvodov. Ďalej PZ [REDAKOVANÉ] k žiadosti o vyškrtnutie priložilo uznesenie č. 1/2014 z mimoriadnej členskej

schôdze konanej dňa 12.01.2014 v [REDAKOVANÉ], ktorá schválila vyškrtnutie sťažovateľa zo zoznamu členov poľovníckej stráže. Podľa ust. § 28 ods. 6 písm. i/ zákona č. 274/2009 Z. z. bolo z uvedeného dôvodu povinnosťou žalovaného správneho orgánu sťažovateľa zo zoznamu členov poľovníckej stráže vyškrtnúť. Okresný úrad vyškrtne člena poľovníckej stráže zo zoznamu, ak o to požiada užívateľ poľovného revíru. Inú možnosť po predložení žiadosti správneho orgánu zákon nepripúšťa. Tento postup nie je viazaný na splnenie ďalších zákonných podmienok. Z ustanovení zákona v tomto prípade pre správny orgán nevyplýva povinnosť skúmať, či boli splnené podmienky v súvislosti s odvolaním sťažovateľa ako člena poľovníckej stráže, t.j. či takéto rozhodnutie prijala riadne zvolená a uskutočnená členská schôdza. Ak je sťažovateľ toho názoru, že o vyškrtnutí zo zoznamu mala a nerozhodovala riadne zvolaná členská schôdza a uznesenie členskej schôdze je z toho dôvodu neplatné, prípadne zaťažené inou vadou, mal možnosť podať na príslušný správny súd žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, teda uvedeného uznesenia členskej schôdze.

Najvyšší súd zároveň poukazuje na ust. § 79 ods. 1 v spojení s ods. 2 písm. d/ zákona č. 274/2009 Z. z., podľa ktorých sa na vymenovanie a odvolanie členov poľovníckej stráže podľa ust. § 28 správny poriadok nevzťahuje. Rovnako ani zákon č. 274/2009 Z. z. neupravuje povinné náležitosti oznámenia o vyškrtnutí zo zoznamu členov poľovníckej stráže. Vzhľadom na uvedené žalobca preto nedôvodne namieta porušenie zásad správneho konania, a to neupovedomená účastníka o začatí správneho konania, odňatie procesných práv účastníkovi správneho konania a nedostatok náležitostí správneho rozhodnutia pri preskúmanom oznámení.

Najvyšší súd k názoru o nespôsobilom predmete prieskumu uvádza, že rozsah preskúmačej činnosti súdov je daný tzv. generálnou klauzulou, v zmysle ktorej preskúmaniu súdom v správnom súdnictve podliehajú v zásade všetky rozhodnutia orgánov štátnej správy, ktorými sa rozhodlo o právach, či povinnostiach fyzických alebo právnických osôb. Ustanovenie § 248 OSP taxatívne vymenúva výnimky - teda rozhodnutia súdnemu prieskumu nepodliehajúce. S princípom uvedenej generálnej klauzuly sa spája aj tzv. negatívna enumerácia, v zmysle ktorej musí byť vylúčené správneho rozhodnutia zo súdneho prieskumu výslovné a môže k nemu dôjsť len osobitným zákonom.

Najvyšší súd poukazuje na ustálenú judikatúru ústavného súdu ako aj najvyššieho súdu, v zmysle ktorej môžu byť predmetom preskúmania súdom i také rozhodnutia orgánov verejnej správy, ktoré nemajú formálne náležitosti, pokiaľ menia, rušia alebo ktorým môžu byť priamo dotknuté práva určitého subjektu. Z uvedeného teda vyplýva, že (pokiaľ rozhodnutie nie je vylúčené z prieskumu výslovne) pre posúdenie, či určitý akt podlieha prieskumu, je dôležitá otázka, aké sú jeho dôsledky a aký dopad majú na právnu sféru dotknutého subjektu.

Podľa názoru najvyššieho súdu oznámenie o vyškrtnutí zo zoznamu členov poľovníckej stráže nemá len evidenčný charakter, nakoľko s doručením oznámenia spája zákon účinky rozhodnutia príslušného orgánu PZ [REDAKOVANÉ] o schválení vyškrtnutia zo zoznamu členov poľovníckej stráže. Výsledkom tohto postupu došlo k zásahu do práv a povinností sťažovateľa ako účastníka správneho konania, ktorým stráca práva a povinnosti člena poľovníckej stráže. Hoci teda predmetné oznámenie samé osebe nemá povahu rozhodnutí vydaných v správnom konaní a nemá formálne náležitosti takýchto rozhodnutí, je právnoaplikačným aktom správneho orgánu, ktorý je nevyhnutné s ohľadom na jeho účinky vo vzťahu k právnemu postaveniu sťažovateľa, bez ohľadu na jeho formu považovať za individuálny správny akt s konštitutívnymi účinkami. Tento individuálny správny akt má autoritatívny vzťah k jeho adresátovi - sťažovateľovi a správny orgán v tomto prípade vystupuje v úlohe vykonávateľa štátnej moci, a nie iba v pozícii oznamovateľa. Ak by nedošlo k platnému doručeniu predmetného oznámenia, nenastali by účinky rozhodnutia PZ [REDAKOVANÉ] o vyškrtnutí žalobcu zo zoznamu členov poľovníckej stráže.

Najvyšší súd na záver považuje za podstatné poznamenať, že v prípade pochybností nie je vadou konania, ak súd reštriktívnym výkladom ustanovenia § 248 písm. a/ OSP poskytol sťažovateľovi súdnu ochranu v súlade s čl. 152 ods. 4 v spojení s čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (pozri napr. rozsudok NS SR sp. zn. 3Sžf 56/2008, uznesenie NS SR sp. zn. 5Sžf 31/2011).

Ústavný súd v náleze sp. zn. III. ÚS 91/2016 zdôraznil, že pokiaľ súd v správnom súdnictve odmietne vecne prejednať žalobu podľa § 247 a nasl. OSP smerujúcu proti neformálnemu oznámeniu správneho orgánu, ktorý nemal zo zákona vyplývajúcu povinnosť vydať rozhodnutie, dopúšťa sa odopretia spravodlivosti vo vzťahu k takému žalobcovi.

Najvyšší súd po preskúmaní predmetnej právnej veci v rozsahu odvolacích dôvodov a dôvodov uvedených v žalobe dospel pri svojom rozhodovaní k záveru, že žalovaný správny orgán v danom prípade postupoval v intenciách citovaného ust. § 28 zákona č. 274/2009 Z. z. a jeho oznámenie o vyškrtnutí sťažovateľa zo zoznamu členov poľovníckej stráže je v súlade so zákonom.

Najvyšší súd ako súd odvolací zaoberajúc sa námietkami vznesenými v podanom odvolaní po ich vyhodnotení vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1 OSP nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnu citáciou dotknutých právnych noriem uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku krajského súdu. Senát odvolacieho súdu potvrdil rozhodnutie krajského súdu, nakoľko považoval právne posúdenie preskúmvanej veci krajským súdom za vecne správne.

Pokiaľ sťažovateľ namieta, že rozsudok najvyššieho súdu nie je odôvodnený ústavne konformným spôsobom, treba uviesť, že odôvodnenie napadnutého rozsudku najvyššieho súdu je podrobné, zrozumiteľné a presvedčivé...

V súvislosti s vyššie uvedeným je na mieste konštatovať, že sťažovateľom označené práva nemohli byť postupom a vyššie označenými rozsudkami krajského súdu a najvyššieho súdu porušené, a preto podaná sťažnosť nie je dôvodná.»

6. Právny zástupca sťažovateľa vo svojom stanovisku k vyjadreniu okresného súdu doručenom ústavnému súdu 23. januára 2017 zotrval na podanej sťažnosti.

7. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia práv podľa označených článkov ústavy a dohovoru.

II.

8. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

10. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

11. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97, IV. ÚS 14/2012).

12. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“) správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka, a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka, musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu.

13. Podľa § 3 ods. 7 Správneho poriadku ustanovenia o základných pravidlách konania uvedených v odsekoch 1 až 6 sa primerane použijú aj pri vydávaní osvedčení, posudkov, vyjadrení, odporúčaní a iných podobných opatrení.

14. Podľa § 28 ods. 8 zákona č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poľovníctve“) činnosť člena poľovníckej stráže sa skončí dňom doručenia oznámenia o vyškrtnutí zo zoznamu. Okresný úrad o vyčiarknutí zo zoznamu písomne upovedomí do desiatich pracovných dní aj užívateľa poľovného revíru. Proti vyškrtnutiu zo zoznamu nie je možné sa odvolať.

15. Podľa § 28 ods. 6 písm. i) zákona o poľovníctve okresný úrad vyškrtne člena poľovníckej stráže zo zoznamu, ak o to požiada užívateľ poľovného revíru.

16. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy).

17. Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa táto ochrana poskytne v zákonom predpokladanej kvalite, pričom výklad a používanie príslušných zákonných ustanovení musí v celom rozsahu rešpektovať základné právo účastníkov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

18. Tomuto základnému právu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru zodpovedá uplatňovanie zásady prednosti ústavne konformného výkladu, ktorý ústavný súd uplatňuje aj v konaniach o návrhoch fyzických osôb alebo právnických osôb, pričom zdôrazňuje, že z tejto zásady vyplýva tiež požiadavka, aby v prípadoch, ak pri uplatnení štandardných metód výkladu prichádzajú do úvahy rôzne výklady súvisiacich

právných noriem, bol uprednostnený ten, ktorý zabezpečí plnohodnotnú, resp. plnohodnotnejšiu realizáciu ústavou garantovaných práv fyzických osôb alebo právnických osôb. Všetky orgány verejnej moci sú povinné v pochybnostiach vykladať právne normy v prospech realizácie ústavou (a tiež medzinárodnými zmluvami) garantovaných základných práv a slobôd (II. ÚS 148/06, IV. ÚS 96/07). Ústavný súd v tejto súvislosti dodáva, že ústavne konformný výklad je príslušný orgán verejnej moci povinný uplatňovať vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania a zároveň garantovať ich primeranú rovnováhu tak, aby bolo rozhodnutie v predmetnej veci akceptovateľné z hľadiska požiadaviek vyplývajúcich jednak z ústavy, ako aj z medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách, ktorými je Slovenská republika viazaná.

19. Výklad a aplikácia zákonných predpisov zo strany všeobecných súdov musí byť preto v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu, ktorým je poskytnutie materiálnej ochrany zákonosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov konania. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno obmedziť toto základné právo v rozpore s jeho podstatou a zmyslom.

20. Z konštantnej rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách.

21. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaniach, ktoré im predchádzali, alebo samotných rozhodnutiach došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmavania vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňujúce a neudržateľné, zároveň by mali za následok porušenie základného

práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/00) a zároveň by mali za následok porušenie niektorého z princípov spravodlivého procesu, ktoré neboli napravené v inštančnom (opravnom) postupe všeobecných súdov.

22. Súčasťou procesných záruk spravodlivého rozhodnutia, resp. minimálnych garancií procesnej povahy je taktiež právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

23. Do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy patrí aj ochrana, ktorá sa účastníkom konania poskytuje pri rozhodovaní o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov [§ 247 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“)], t. j. v konaní, v ktorom fyzická osoba alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím alebo postupom správneho orgánu. Ak účastník konania splní predpoklady ustanovené Občianskym súdnym poriadkom na poskytnutie ochrany v konaní podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, všeobecný súd mu túto ochranu musí poskytnúť v rozsahu, v akom preukáže existenciu dôvodov na poskytnutie súdnej ochrany. Poskytnutie takejto právnej ochrany však nemožno považovať za právo na úspech v predmetnom konaní (m. m. II. ÚS 4/94).

24. Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu vydaným v správnom súdnictve.

25. Ústavný súd zo spisu sp. zn. 3 S 41/2014 vyžiadaného z krajského súdu zistil, že sťažovateľ sa žalobou doručenou krajskému súdu domáhal preskúmania zákonnosti oznámenia Okresného úradu Svidník, pozemkový a lesný odbor (ďalej len „okresný úrad“), z 23. decembra 2013 o tom, že bol vyškrtnutý zo zoznamu členov poľovnej stráže. Krajský súd žalobu rozsudkom č. k. 3 S 41/2014-40 z 5. júna 2015 zamietol. O odvolaní sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu rozhodol najvyšší súd napadnutým rozsudkom.

26. Podstatnou pre posúdenie dôvodnosti sťažnosti je otázka, či bol okresný úrad povinný pri rozhodovaní o žiadosti Poľovníckeho združenia [REDACTED] (ďalej len „poľovnícke

združenie“) o vyškrtnutí sťažovateľa zo zoznamu členov poľovnickej stráže dodržať základné zásady správneho konania.

27. Ústavný súd na tomto mieste poukazuje na citované vyjadrenie predsedníčky najvyššieho súdu vo veci sťažovateľa a tiež na nasledujúcu relevantnú časť odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu:

„Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že PZ [REDAKOVANÉ] podalo žiadosť o vyškrtnutie žalobcu zo zoznamu členov poľovnickej stráže. V prílohe žiadosti PZ [REDAKOVANÉ] predložilo zápisnicu zo zasadnutia Výboru PZ [REDAKOVANÉ] konaného dňa 25.11.2013 v [REDAKOVANÉ], podľa ktorého Výbor PZ [REDAKOVANÉ] prijal uznesenie č. 4/2013, ktorým schválil odobratie poľovnickej stráže žalobcovi zo zdravotných dôvodov. Ďalej PZ [REDAKOVANÉ] k žiadosti o vyškrtnutie priložilo uznesenie č. 1/2014 z mimoriadnej členskej schôdze konanej dňa 12.01.2014 v [REDAKOVANÉ], ktorá schválila vyškrtnutie žalobcu zo zoznamu členov poľovnickej stráže. Podľa ust. § 28 ods. 6 písm. i/ zákona č. 274/2009 Z. z. bolo z uvedeného dôvodu povinnosťou žalovaného žalobcu zo zoznamu členov poľovnickej stráže vyškrtnúť. Okresný úrad vyškrtne člena poľovnickej stráže zo zoznamu, ak o to požiada užívateľ poľovného revíru. Inú možnosť po predložení žiadosti správny orgán zákon nepripúšťa. Tento postup nie je viazaný na splnenie ďalších zákonných podmienok. Z ustanovení zákona v tomto prípade pre správny orgán nevyplýva povinnosť skúmať, či boli splnené podmienky v súvislosti s odvolaním žalobcu ako člena poľovnickej stráže, t.j. či takéto rozhodnutie prijala riadite zvolená a uskutočnená členská schôdza.

Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na ust. § 79 ods. 1 v spojení s ods. 2 písm. d/ zákona č. 274/2009 Z. z., podľa ktorých sa na vymenovanie a odvolanie členov poľovnickej stráže podľa ust. § 28 správny poriadok nevzťahuje Rovnako ani zákon č. 274/2009 Z. z. neupravuje povinné náležitosti oznámenia o vyškrtnutí zo zoznamu členov poľovnickej stráže. Vzhľadom na uvedené žalobca nedôvodné namieta porušenie zásad správneho konania, a to neupovedomenie účastníka o začatí správneho konania, odňatie procesných práv účastníkov správneho konania a nedostatok náležitosti správneho rozhodnutia pri preskúmanom oznámení.

Najvyšší súd k názoru o nespôsobilom predmete prieskumu uvádza, že rozsah preskúmavacej činnosti súdov je daný tzv. generálnou klauzulou, v zmysle ktorej

preskúmaniu sudom v správnom súdnictve podliehajú v zásade všetky rozhodnutia orgánov štátnej správy, ktorými sa rozhodlo o právach či povinnostiach fyzických alebo právnických osôb. Ustanovenie § 248 OSP taxatívne vymenúva výnimky – teda rozhodnutia súdnemu prieskumu nepodliehajúce. S princípom uvedenej generálnej klauzuly sa spája aj tzv. negatívna enumerácia, v zmysle ktorej musí byť vylúčenie správneho rozhodnutia zo súdneho prieskumu výslovne a môže k nemu dôjsť len osobitným zákonom.

Odvolačí sud poukazuje na ustálenú judikatúru ústavného súdu ako aj najvyššieho súdu, v zmysle ktorej môžu byť predmetom preskúmania sudom i také rozhodnutia orgánov verejnej správy, ktoré nemajú formálne náležitosti, pokiaľ menia, rušia alebo ktorým môžu byť priamo dotknuté práva určitého subjektu. Z uvedeného teda vyplýva, že (pokiaľ rozhodnutie nie je vylúčené z prieskumu výslovne) pre posúdenie, či určitý akt podlieha prieskumu, je dôležitá otázka, aké sú jeho dôsledky a aký dopad majú na právnu sféru dotknutého subjektu.

Podľa názoru najvyššieho súdu oznámenie o vyškrtnutí zo zoznamu členov poľovníckej stráže nemá len evidenčný charakter, nakoľko s dorúčením oznámenia spája zákon účinky rozhodnutiu príslušného orgánu PZ [REDAKOVANÉ] u schválení vyškrtnutia zo zoznamu členov poľovníckej stráže. Výsledkom tohto postupu došlo k zásahu do práv a povinností žalobcu ako účastníka správneho konania, ktorým stráca práva a povinnosti člena poľovníckej stráže. Hoci teda predmetné oznámenie samej osebe nemá povahu rozhodnutí vydaných v správnom konaní a nemá formálne náležitosti takýchto rozhodnutí, je právnoaplikačným aktom správneho orgánu, ktorý je nevyhnutné s ohľadom na jeho účinky vo vzťahu k právnemu postaveniu žalobcu, bez ohľadu na jeho formu, považovať za individuálny správny akt s konštitutívnymi účinkami. Tento individuálny správny akt ma autoritatívny vzťah k jeho adresátovi – žalobcovi a správny organ v tomto prípade vystupuje v úlohe vykonávateľa štátnej moci, a nie iba v pozícii oznamovateľa. Ak by nedošlo k platnému doručeniu predmetného oznámenia, nenastali by účinky rozhodnutia PZ [REDAKOVANÉ] o vyškrtnutí žalobcu zo zoznamu členov poľovníckej stráže.

Najvyšší súd na záver považuje za podstatné poznamenať, že v prípade pochybnosti nie je vadou konania, ak súd reštriktívnym výkladom ustanovenia § 248 písm. a/ OSP poskytol účastníkovi súdnu ochranu v súlade s čl. 152 ods. 4 v spojení s čl. 46 ods. 1 a 2

Ústavy Slovenskej republiky (pozri napr. rozsudok NS SR sp. zn. 3 Sžf/56/2008, uznesenie NS SR sp. zn. 5Sžf/31/2011).

Ústavný súd v náleze sp. zn. III. ÚS 91/2016 zdôraznil, že pokiaľ súd v správnom súdnictve odmietne vecne prejednať žalobu podľa (§ 247 a nasl. OSP smerujúcu proti neformálnemu oznámeniu správneho orgánu, ktorý nemal zo zákona vyplývajúcu povinnosť vydať rozhodnutie, dopúšťa sa odopretia spravodlivosti vo vzťahu k takému žalobcovi.

Odvolací súd po preskúmaní veci v rozsahu odvolacích dôvodov a dôvodov uvedených v žalobe dospel k záveru, že žalovaný v danom prípade postupoval v intenciách citovaného ust. § 28 zákona č 274/2009 Z. z a jeho oznámenie o vyškrtnutí žalobcu zo zoznamu členov poľovníckej stráže v súlade so zákonom.

Odvolací súd zaoberajúc sa námietkami vznesenými v podanom odvolaní a po ich vyhodnotení vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1 OSP konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnu citáciou dotknutých právnych noriem uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Senát odvolacieho súdu považoval právne posúdenie preskúmvanej veci krajským súdom za správne.“

28. Z uvedeného je zrejmé, že najvyšší súd zastáva názor, že oznámenie okresného úradu podľa § 28 ods. 8 zákona o poľovníctve o vyškrtnutí zo zoznamu členov poľovnej stráže podľa § 28 ods. 6 písm. i) zákona o poľovníctve je individuálny správny akt s konštitutívnymi účinkami, ktorým má autoritatívny vzťah k osobe, ktorej sa vyčiarknutie týka.

29. S týmto názorom najvyššieho súdu sa ústavný súd v celom rozsahu stotožňuje.

30. Pokiaľ však najvyšší súd v odôvodnení napadnutého rozsudku odkázal na ustanovenie § 79 ods. 1 v spojení s ods. 2 písm. d) zákona o poľovníctve, podľa ktorých sa na vymenovanie a odvolanie členov poľovnej stráže Správny poriadok nevzťahuje,

a z toho vyvodil, že sťažovateľ v odvolaní proti rozsudku krajského súdu nedôvodne namieta porušenie zásad správneho konania, s týmto názorom sa nemožno stotožniť.

31. Ústavný súd na tomto mieste poukazuje na to, že v zmysle odporúčania Rady Európy Rec (89)8, ktoré upravuje dočasnú súdnu ochranu poskytovanú v správnych záležitostiach, „*termín správny akt znamená v súlade s rezolúciou (77)31 o ochrane jednotlivca vo vzťahu k správnym aktom správnych orgánov každé jednotlivé opatrenie alebo rozhodnutie prijaté pri výkone správy verejným orgánom, ktoré priamo zasahuje do práv, slobôd alebo záujmov osôb*“.

32. Taktiež v náleze sp. zn. PL. ÚS 21/08 ústavný súd zdôraznil, že nie je podstatné to, ako je príslušný (individuálny) právny akt formálne označený (rozhodnutie, opatrenie, oznámenie, vyjadrenie a pod.), ale to, či svojimi účinkami smeruje ku konkrétnym adresátom práva, a zakladá im priamo alebo aj sprostredkovane práva alebo povinnosti.

33. Ústavný súd poukazuje tiež na to, že v zmysle už ustálenej rozhodovacej činnosti najvyššieho súdu, ako aj ústavného súdu (napr. nález ústavného súdu vo veci I. ÚS 354/08, uznesenie najvyššieho súdu vo veci sp. zn. 5 Sžp 5/2011, sp. zn. 10 Sža 20/2014 za spôsobilý predmet súdneho prieskumu sa považujú aj povolenia alebo aj listy s charakterom rozhodnutia vydané príslušným orgánom verejnej správy ako právnoaplikačné akty správnych orgánov uvedené v ustanovení § 3 ods. 7 Správneho poriadku. Aj keď sa na proces vydávania týchto aktov výslovne nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, v zmysle § 3 ods. 7 Správneho poriadku, ktorý spadá do časti upravujúcej základné pravidlá (obsahujúce všeobecné právne princípy správneho konania bez ohľadu na limitujúce zákonné ustanovenia v zmysle mnohých odporúčaní prijatých Výborom ministrov na pôde Rady Európy), platí, že ustanovenia o základných pravidlách konania uvedených v odsekoch 1 až 6 sa primerane použijú aj pri vydávaní osvedčení, posudkov, vyjadrení odporúčaní a iných podobných opatrení.

34. Pokiaľ je teda oznámenie o vyškrtnutí sťažovateľa zo zoznamu členov poľovnej stráže individuálnym správnym aktom, pri jeho vydávaní bol povinný okresný úrad ako

správny orgán postupovať v súlade so základnými zásadami správneho konania, medzi ktoré patrí zásada súčinnosti (v nej obsiahnuté právo účastníka konania vyjadriť sa k veci pred rozhodnutím správneho orgánu) a tiež aj zásada materiálnej pravdy (v nej obsiahnutá povinnosť správneho orgánu zistiť skutkový stav veci).

35. Vzhľadom na uvedené nie je možné stotožniť sa s názorom najvyššieho súdu, že povinnosťou okresného úradu bolo bez ďalšieho vyškrtnúť sťažovateľa zo zoznamu členov poľovnej stráže iba na základe doručenej žiadosti poľovníckeho združenia.

36. Takýto výklad ustanovenia § 28 ods. 6 písm. i) zákona o poľovníctve je v okolnostiach veci sťažovateľa nutné považovať za prísne reštriktívny a formalistický.

37. Ústavný súd považuje za potrebné poukázať aj na skutočnosť, že najvyšší súd odôvodnil správnosť postupu okresného úradu pri rozhodovaní o vyškrtnutí sťažovateľa zo zoznamu členov poľovnej stráže okrem iného aj tým, že poľovnícke združenie ku svojej žiadosti o vyčiarknutie sťažovateľa zo zoznamu členov poľovnej stráže z 25. novembra 2013, o ktorej rozhodol okresný úrad 23. decembra 2013, priložilo uznesenie členskej schôdze konanej 12. januára 2014. Už z uvedeného je zrejmé, že pokiaľ sa členská schôdza, ktorá schválila vyškrtnutie sťažovateľa zo zoznamu členov poľovnej stráže, mala konať až po tom, ako bol sťažovateľ zo zoznamu členov poľovnej stráže vyškrtnutý, takéto odôvodnenie najvyššieho súdu stráca akúkoľvek logiku.

38. Ústavný súd poukazuje na to, že jeho úlohou nie je posudzovať vhodnosť a účelnosť výkladu príslušného právneho predpisu všeobecným súdom. Ústavný súd hodnotí, či v konkrétnej veci uskutočnený výklad právnej normy je ústavne udržateľný, t. j. či nie je arbitrárny (svojoľný) alebo zjavne neodôvodnený.

39. Ústavný súd však po preskúmaní vyjadrenia najvyššieho súdu a námietok sťažovateľa dospel k názoru, že v danom prípade došlo postupom najvyššieho súdu v súvislosti s napadnutými rozsudkom k takej interpretácii a aplikácii dotknutých právnych predpisov, ktorá nie je zlučiteľná s ústavou, t. j. je z ústavného hľadiska neospravedlňiteľná,

neudržateľná a v konečnom dôsledku by viedla k odmietnutiu spravodlivosti (*denegatio iustitiae*).

40. K znakom právneho štátu a medzi jeho základné hodnoty patrí neoddeliteľne princíp právnej istoty [(čl. 1 ods. 1 ústavy), napr. PL. ÚS 36/95], ktorého neopomenuteľným komponentom je predvídateľnosť práva.

41. Súčasťou uvedeného princípu je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď (napr. m. m. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99), teda to, že obdobné situácie musia byť rovnakým spôsobom právne posudzované.

42. V závere ústavný súd uvádza, že úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať „zákonnosť“ ich postupov a rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy. Treba vziať do úvahy, že správny súd nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy (napr. IV. ÚS 155/2012). Dôvodnosť námietok sťažovateľa ústavný súd posudzoval z hľadiska týchto špecifik správneho súdnictva, avšak prihliadal pri tom aj na konkrétne okolnosti vo veci sťažovateľa, keď sťažovateľ uvádza okolnosti, ktoré vážne spochybňujú zákonnosť postupu poľovníckeho združenia, ktorý predchádzal podaniu žiadosti o vyčiarknutie sťažovateľa zo zoznamu členov poľovníckej stráže.

43. V danom prípade preto ústavný súd dospel k záveru, že najvyšší súd napadnutým rozsudkom porušil sťažovateľom označené základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

44. Ústavný súd v závere konštatuje, že v ďalšom bude potrebné, aby sa najvyšší súd opätovne vysporiadal s námietkami sťažovateľa obsiahnutými v jeho odvolaní proti

rozsudku krajského súdu a rešpektoval právny názor ústavného súdu vyjadrený v tomto náleze.

III.

45. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší.

46. Na základe citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde ústavný súd zrušil napadnutý rozsudok najvyššieho súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie, v ktorom je viazaný právnym názorom ústavného súdu vysloveným v tomto náleze [§ 56 ods. 3 písm. b) a ods. 6 zákona o ústavnom súde].

47. Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

48. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie. Ústavný súd vo veci sťažovateľa dospel k záveru, že jeho žiadosť nie je dôvodná. Vzhľadom na skutkové okolnosti považuje ústavný súd za dostačujúce vyslovenie porušenia označených práv sťažovateľa a zrušenie napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, a preto v tejto časti sťažnosti nevyhovel.

49. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) úhradu trov konania z dôvodu jeho právneho zastúpenia advokátom, ktorý si uplatnil nárok na ich úhradu v celkovej sume 459,33 €.

50. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľa ústavný súd vychádzal z príslušných ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba odmeny za úkon

právnej služby uskutočnený v roku 2016 je 143 € a hodnota režijného paušálu je 8,58 €. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2017 je 147,33 € a hodnota režijného paušálu je 8,84 €.

51. S poukazom na výsledok konania vznikol sťažovateľovi nárok na úhradu trov za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2016 (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti ústavnému súdu) a za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2017 (stanovisko k vyjadreniu najvyššieho súdu) v celkovej sume 459,33 €.

52. Trovy konania je najvyšší súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

53. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. marca 2017